

Projekt: Återställning Stentjärnsmyrorna

Län	Kommun
Västernorrlands län	Timrå

Kommunens projektansvarige

Kontakta kommunen för information om projektansvarig.

Övriga kontaktpersoner

Kontakta kommunen för övriga kontaktpersoner.

Projektbeskrivning

Projektnummer	22048687	Status	Avslutat
Projektets startår	Projektstart	Projektsslut	Nytt Projektsslut
2022	2022-01-01	2024-12-31	-
Tätortsnära	Kmn diarienummer	Lst diarienummer	Projektet drivs av
Projektet är ej tätortsnära	KS/2021:512	11764-2021	Övrig
Gott exempel	Projektets tema		
Nej	Övrigt		

Sammanfattning

Projektet berör våtmarkskomplexet Stentjärnsmyrorna, och är en fortsättning på en dikesigenläggning som utfördes 2021 nedströms Stentjärnen. Detta projekt inkluderar våtmarker öster om Stentjärnsbäcken och ett par myrvarv med riklig förekomst av varglav, *Letharia vulpina*. Stentjärnsmyrorna är ett VMI klass 2-objekt som i sin helhet är 410 hektar stort, och de delar som är klassade som våtmarksimpediment och som ligger öster om Stentjärnsbäcken är ca 150 hektar. Den totala uppmätta dikeslängden i detta område uppgår till 14,9 km, varav 8,1 km korsar eller går precis i kanten av myrmarksklassad areal. Resterande dikeslängd på 6,8 km går genom produktiva sumpskogar. Åtgärden inkluderar dikespluggning och igenläggning av diken, med syfte att gynna områdets hydrologiska status, våtmarksknutna arter, samt vattenkvaliteten nedströms.

Syfte

Syftet är att gynna områdets hydrologiska status och våtmarksknutna arter, samt att förbättra områdets

vattenhållande förmåga liksom vattenkvaliteten nedströms.

Bakgrund

Projektet initieras av SCA Skog (Anna Cabrajic, Emelie Westin), som har som ett av sina hållbarhetsmål att återställa våtmarker. Stentjärnsmyrorna sågs ut som ett samarbetsprojekt mellan SCA och BirdLife Medelpad, där BirdLife har inventerat fågelfaunan under två år före dikesigenläggning som syftade till att öka ytan hos Stentjärnens vattenspegel. BirdLife ska sedan följa fågelfaunans utveckling efter åtgärden. En hydrologisk modellering beställdes av Tyréns (Julia Hjalmarsson), som identifierade att en damm skulle anläggas vid en fastmarksholme söder om Stentjärnen. Under vecka 41 2021 besöktes myren av entreprenören Mikael Eliasson, Johan Andreasson från Hudiksvalls kommun, samt representanter för SCA. Veckan därpå anlades 5 dikespluggar och diket lades igen. Vid det gemensamma fältbesöket tittade vi även kort på de diken som ansluter till Stentjärnen från öst, och bestämde att igenläggning av dessa utgör en lämplig fortsättning på det projekt som redan har dragit igång.

Lokala aktörer

SCA Skog AB

BirdLife Medelpad

Eventuellt Sundsvalls Botaniska förening (samarbetsavtal likt det med BirdLife ska tas fram under december 2021)

Projektets bidrag till miljö kvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Restaureringen av Stensjömyrorna kommer att bidra till en bättre vattenkvalité och jämnare avrinning av vatten till nedströms liggande vattendrag. Grund- och markvattenytan kommer att höjas och gynna våtmarksgynnade arter framför dagens utdikade myr som gynnat framförallt olika arter av ris och gräs, samt ökat igenväxning med träd. Det höjda vattenståndet minskar också nedbrytningen av torven. Projektet bidrar därmed till att uppnå miljö kvalitetsmålen Myllrande våtmarker, Grundvatten av god kvalitet, Ett rikt växt- och djurliv, Levande sjöar och vattendrag, samt Begränsad klimatpåverkan.

Projektets långsiktiga effekter

Ökat antal häckande fåglar

Förändring av florans mot våtmarksgynnade arter

Något förbättrad vattenkvalitet i nedströms liggande vattendrag, inklusive Ljustorpsån

Genomförande och erfarenheter

Timrå kommun har på initiativ från SCA Skog AB ansökt om bidrag för att restaurera våtmarkskomplexet Stentjärnsmyrorna. Stentjärnsmyrorna är ett VMI klass 2-myr med riklig förekomst av varglav. Området som restaurerades ligger öster om Stentjärnsbäcken och är ett våtmarksområde på ca 150 hektar. Arbetet startade under senare hälften av juni månad 2022 och avslutades sista veckan i september. Två grävmaskiner som ägs av Mikael Eliasson (ML Rental AB) har använts. En 11 tons maskin och en 15 tons maskin båda utrustade med extra breda band för god bärighet. Fyra man från Bjärträ skogstjänst har utfört trädfällning och röjning längs diken. Minst 17 000 meter diken har lagts igen och proppats. Minst 150 hektar myr har återvätsats.

Projektets initiala och långsiktiga effekter från naturvårdssynpunkt

Projektet har gynnat områdets hydrologiska status och dess våtmarksknuta arter. Projektet har främst bidragit till att uppfylla miljökvalitetsmålen Myllrande våtmarker. Andra miljökvalitetsmål som berörs är Begränsad klimatpåverkan, Grundvatten av god kvalitet och Ett rikt växt- och djurliv.

Samverkan med flera aktörer

-

Hur kommer projektets återstående uppföljning och utvärdering att gå till

SCA kommer att förvalta åtgärden och följa utvecklingen framåt. Det kommer att göras en fågelinventering i samarbete med Birdlife Medelpad.

Projektets stöd till olika samhällsintressen

I vilken omfattning stödjer projektet de globala hållbarhetsmålen?

Hållbarhetsmål 2030	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ingen fattigdom	X	-	-
Ingen hunger	X	-	-
Hälsa och välbefinnande	X	-	-
God utbildning för alla	X	-	-
Jämställdhet	X	-	-
Rent Vatten Och Sanitet	X	-	-
Hållbar Energi För Alla	X	-	-
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	X	-	-
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	X	-	-
Minskad ojämlikhet	X	-	-
Hållbara städer och samhällen	X	-	-
Hållbar konsumtion och produktion	X	-	-
Bekämpa klimatsförändringen	-	X	-
Hav och marina resurser	X	-	-
Ekosystem och biologisk mångfald	-	X	-
Fredliga och inkluderande samhällen	X	-	-

I vilken omfattning stödjer projektet genomförande av miljö kvalitetsmålen?

Miljö kvalitetsmål	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Begränsad klimatpåverkan	-	X	-
Frisk luft	X	-	-
Försurning	X	-	-
Giftfritt	X	-	-
Ozonskikt	X	-	-
Strålning	X	-	-
Övergödning	X	-	-
Sötvatten	X	-	-
Grundvatten	-	X	-
Kust och hav	X	-	-
Våtmark	-	-	X
Skog	X	-	-
Odlingslandskap	X	-	-
Fjäll	X	-	-
Bebyggelse	X	-	-
Djur och växter	-	X	-

Syfte för våtmarksprojekt (för åtgärdskategori 7 och 8)

Syfte för våtmarksprojekt (för åtgärdskategori 7 och 8)	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ökad vattenhushållning	-	X	-
Utjämning av vattenflöden	-	X	-
Ökad grundvattenbildning	-	X	-
Minska risk för översvämning	-	X	-
Vattenkvalitet minska näringsämnen	-	X	-
Vattenkvalitet minska miljögifter	X	-	-
Öka naturliga våtmarksnaturtyper	-	X	-
Öka artificiella våtmarksnaturtyper	X	-	-
Gynna rödlistade arter	-	X	-
Gynna arter generellt	-	X	-
Förbättra grön infrastruktur	-	X	-
Minska klimatpåverkan	-	X	-
Öka klimatanpassning	-	X	-
Förberedelsearbete	X	-	-

Åtgärder och kostnader i projektet

Åtgärdsnummer	Startdatum	Slutdatum
1	2022-01-01	2024-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete
8 800 kr	7 920 kr	0 kr

Utfall total kostnad	Utfall bidrag	Utfall värde av ideellt arbete	
42 000 kr	7 920 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
08 - Våtmarksprojekt - förberedelsearbete -			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
90 - Ta fram plan för genomförande av åtgärder och skötsel		1	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03a - Våtmark - Myr	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		10 - Vattenreglering – naturlig, översvämningsskydd	
Genomförd i sin helhet: Ja År: 2022			
Motivering			
-			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Förreknig av grävmaskinentreprenör / Okulär bedömning / Plan för huggning av rensvallar samt plan för var dikespluggar bör anläggas

Förvaltning av resultat efter projektiden

SCA kommer som markägare att anlita entreprenörer för att enligt framtagen plan utföra huggning av rensvallar samt dikespluggning/-igenläggning.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
2		2022-01-01	2024-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
100 000 kr	90 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall bidrag	Utfall värde av ideellt arbete	
89 700 kr	90 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
-			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
77 - Borttagning av vegetation (t.ex. röjning/fräsning)		15	ha
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03a - Våtmark - Myr	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		10 - Vattenreglering – naturlig, översvämningsskydd	
Genomförd i sin helhet: Ja År: 2022			
Motivering			
-			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Huggning av rensvallar / Maskinell huggning av skördare och utforsling med skotare / Framkomlighet för grävmaskin + frilagda rensmassor som kan användas för att fylla ingen diken

Förvaltning av resultat efter projektiden

Huggning av rensvallar är en engångsåtgärd och en blötare myr kommer hämma tillväxten av träd.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
3		2022-01-01	2024-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
490 000 kr	441 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall bidrag	Utfall värde av ideellt arbete	
965 800 kr	441 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
-			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
78 - Igenläggning och/eller dämning av diken		14 900	m
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03a - Våtmark - Myr	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		10 - Vattenreglering – naturlig, översvämningsskydd	
Genomförd i sin helhet: Ja År: 2022			
Motivering			
-			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Dikespluggning och igenläggning av diken / Grävmaskin / En blötare myr med bättre vattenhållning och mindre igenväxning, plus förbättrad vattenkvalitet nedströms

Förvaltning av resultat efter projektiden

SCA kommer som markägare att fortsatt förvalta området. Avtal skrivs med Timrå kommun om ansvarsfördelning. Åtgärdernas effekter kommer troligtvis att följas upp av BirdLife Medelpad och Sundsvalls Botaniska Förening, som en del av SCAs samarbetsavtal med dessa föreningar. Drönarfoton kan också tas före och efter åtgärd.

Kostnader per kostnadsslag

Arbetskostnad	38 500 kr
Material	0 kr
Köpta tjänster	1 055 500 kr
Resor	3 500 kr
Övrigt	0 kr
Summa (kr):	1 097 500 kr

Summering åtgärder

Åtgärds- nummer		Total kostnad	Sökt Bidrag	Beviljat bidrag	Värde av ideellt arbete
1	Ansökan	8 800 kr	7 920 kr	7 920 kr	0 kr
	Utfall	42 000 kr		7 920 kr	0 kr
2	Ansökan	100 000 kr	90 000 kr	90 000 kr	0 kr
	Utfall	89 700 kr		90 000 kr	0 kr
3	Ansökan	490 000 kr	441 000 kr	441 000 kr	0 kr
	Utfall	965 800 kr		441 000 kr	0 kr
Summa	Ansökan	598 800 kr	538 920 kr	538 920 kr	0 kr
	Utfall	1 097 500 kr		538 920 kr	0 kr

Omfattar ansökan åtgärder för vilka stöd sökts eller beviljats enligt annan författning?

Nej

Finansiering

Typ av finansiär	Namn/Kommun		Intyg bilaga
Företag	SCA Skog AB		1
Period från	2022-01-01	Period till	2024-12-31
	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
	59 880 kr	0 kr	0 kr

Totalt:	59 880 kr	0 kr	0 kr
----------------	------------------	-------------	-------------

Villkor

Id	Beskrivning	Uppfylld
01 V-norrl	Bidraget får enbart användas för de åtgärder som anges i bidragsbeslutet och därpå följande eventuella ändringsbeslut.	Ja
02 V-norrl	Eventuella förändringar i projektets ska anmälas skriftligt. Ett skriftligt godkännande krävs innan väsentliga förändringar genomförs, exempelvis om projektets mål eller omfattning ändras, om partners eller finansiärer drar sig ur eller vill ändra sitt åtagande eller om projektet blir försenat.	Ja
03 V-norrl	Om projektet måste avbrytas utan att kunna fullföljas ska Länsstyrelsen underrättas omgående.	Ja
05 V-norrl	I alla dokument som framställs inom projektet ska det tydligt framgå att statliga bidrag till lokal och kommunal naturvård ingår som medfinansiering. Det gäller böcker, rapporter, broschyrer, informationstavlor m.m. Följande text används: "Denna naturvårdssatsning har medfinansierats genom statsbidrag förmedlade av Länsstyrelsen i Västernorrland". Naturvårdsverkets logotyp "LONA" ska användas.	Ja
06 V-norrl	Åtgärder i kategori 4–6 som kan definieras geografiskt ska fotodokumenteras genom fotografering av berörd plats före och efter genomförd åtgärd. Fotografier som visar att aktuella åtgärder har genomförts ska medfölja slutrapporten för projektet.	Ja
07 V-norrl	Faktiska utgifter samt kostnader för arbetstid (kommunal, ideell och annan) ska kunna verifieras på begäran av Länsstyrelsen.	Ja
08 V-norrl	Senast den 1 mars varje år ska skriftlig verksamhetsrapport inlämnas till Länsstyrelsen. Om projekt är ettårigt krävs enbart slutrapport.	Ja
10 V-norrl	De resultat och villkor som anges i bidragsbeslutet och därpå följande eventuella ändringsbeslut ska vara uppnådda för att kommunen ska få rätt till hela bidraget.	Ja
11 V-norrl	En slutrapport ska inrapporteras i LONA-registret och en påskriven utskrift ska lämnas in till Länsstyrelsen senast tre månader efter det att projektet är genomfört.	Ja
12 V-norrl	Artfynd ska läggas in på Artportalen (www.artportalen.se).	Ja
12 V-norrl	Allt material som tas fram i projektet och presenteras digitalt ska vara tillgängligt för alla. Exempel ska en rapport sparas i lämpligt digitalt format för att kunna läsas upp i talsyntesprogram	Ja
13 V-norrl	För åtgärder som kan definieras geografiskt ska en shape-fil lämnas in där respektive åtgärds geometri tydligt framgår. I shape-filens attributtabell ska det framgå koordinater för åtgärdens centrum, area (hektar), anläggningsår, kostnad (både stöd och annan finansiering), i vilken kommun som åtgärderna genomförts Detta ska medfölja slutrapporten för projektet.	Ja

14 V-norrl	Arealen torvmark som återvätats ska redovisas i samband med verksamhets- och slutrapportering	Ja
15 V-norrl	Projektet ska vara genomfört senast den 31 december 2024	Ja

Godkända ändringar

-

Kommentarer om hur projektets villkor har uppfyllts

-

Motivering till beslut

Länsstyrelsen anser att projektet uppfyller kraven enligt 1 § förordningen om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt.

Projektets totalkostnad är motiverad för att genomföra de resultat som avses.

Politikområden

- Övrigt av betydelse för naturvård (100 %) Restaurering/återvätning av våtmarksmiljö

Bilagor

- Dike efter igenläggning.pdf
- Diken innan igenläggning.pdf
- Stigande flöde och dämme.pdf
- Stentjärnsmyran_1_40000.pdf
- Stentjärnsmyran_1_12000.pdf
- Beslut om slutligt bidrag för det lokala naturvårdsprojektet Återställning Stentjärnsmyrorna(24354463).pdf
- Stentjärnsmyrarna_Översiktskarta_1_100000.jpg
- Stentjärnsmyrarna_Detaljkarta_1_10000.jpg
- Kartmaterial mm.pdf
- Medfinansieringsintyg_Stentjärnsmyrarna.pdf
- LONAbeslutÅterställning Stentjärnsmyrorna.pdf

Underskrift och Godkännande av Projekt 22048687

Datum

Underskrift av behörig firmatecknare

Namnförtydligande

För _____ Kommun